

Uczenie_nadzorowane_predykacja

May 12, 2025

1 Uczenie nadzorowane - predykacja

Boston Housing Dataset to popularny zbiór danych stosowany w dziedzinie uczenia maszynowego do zadań regresji. Zbiór ten zawiera informacje na temat cen domów w różnych dzielnicach miasta Boston w latach 70-tych. Zbiór składa się z 506 rekordów i 13 atrybutów, w tym cechy takie jak średnia liczba pokoi, odległość od pięciu dużych centrów zatrudnienia czy wskaźnik przestępczości na mieszkańca. Zbiór ten pozwala na naukę różnych technik regresji, od prostych modeli liniowych po bardziej złożone modele bazujące na sieciach neuronowych czy algorytmach drzew decyzyjnych.

```
[44]: import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns
```

```
[45]: url = "https://archive.ics.uci.edu/ml/machine-learning-databases/housing/
↳housing.data"
names = ["CRIM", "ZN", "INDUS", "CHAS", "NOX", "RM", "AGE", "DIS", "
↳RAD", "TAX", "PTRATIO", "B", "LSTAT", "MEDV"]
dataset = pd.read_csv(url, delim_whitespace=True, names = names)
display(dataset)
```

C:\Users\tdroz\AppData\Local\Temp\ipykernel_3904\2000100776.py:3: FutureWarning:
The 'delim_whitespace' keyword in pd.read_csv is deprecated and will be removed
in a future version. Use ``sep='\s+'`` instead

```
dataset = pd.read_csv(url, delim_whitespace=True, names = names)
```

	CRIM	ZN	INDUS	CHAS	NOX	RM	AGE	DIS	RAD	TAX	\
0	0.00632	18.0	2.31	0	0.538	6.575	65.2	4.0900	1	296.0	
1	0.02731	0.0	7.07	0	0.469	6.421	78.9	4.9671	2	242.0	
2	0.02729	0.0	7.07	0	0.469	7.185	61.1	4.9671	2	242.0	
3	0.03237	0.0	2.18	0	0.458	6.998	45.8	6.0622	3	222.0	
4	0.06905	0.0	2.18	0	0.458	7.147	54.2	6.0622	3	222.0	
..	
501	0.06263	0.0	11.93	0	0.573	6.593	69.1	2.4786	1	273.0	
502	0.04527	0.0	11.93	0	0.573	6.120	76.7	2.2875	1	273.0	
503	0.06076	0.0	11.93	0	0.573	6.976	91.0	2.1675	1	273.0	
504	0.10959	0.0	11.93	0	0.573	6.794	89.3	2.3889	1	273.0	
505	0.04741	0.0	11.93	0	0.573	6.030	80.8	2.5050	1	273.0	

	PTRATIO	B	LSTAT	MEDV
0	15.3	396.90	4.98	24.0
1	17.8	396.90	9.14	21.6
2	17.8	392.83	4.03	34.7
3	18.7	394.63	2.94	33.4
4	18.7	396.90	5.33	36.2
..
501	21.0	391.99	9.67	22.4
502	21.0	396.90	9.08	20.6
503	21.0	396.90	5.64	23.9
504	21.0	393.45	6.48	22.0
505	21.0	396.90	7.88	11.9

[506 rows x 14 columns]

2 Podstawowe EDA na danych

Wykonaj podstawową Exploratory Data Analysis (EDA) na zbiorze danych, aby zrozumieć jego strukturę i charakterystyki. Możesz użyć bibliotek takich jak pandas, numpy, matplotlib i seaborn. W szczególności sprawdź współliniowość zmiennych.

```
[46]: display(dataset.info())
display(dataset.describe())
display(dataset.isnull().sum())
display(dataset.dtypes)

dataset.hist(figsize=(15,10), bins=30)
plt.tight_layout()
plt.show()
```

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 506 entries, 0 to 505
Data columns (total 14 columns):
#   Column      Non-Null Count  Dtype
---  -
0   CRIM        506 non-null    float64
1   ZN          506 non-null    float64
2   INDUS       506 non-null    float64
3   CHAS        506 non-null    int64
4   NOX         506 non-null    float64
5   RM          506 non-null    float64
6   AGE         506 non-null    float64
7   DIS         506 non-null    float64
8   RAD         506 non-null    int64
9   TAX         506 non-null    float64
10  PTRATIO     506 non-null    float64
11  B           506 non-null    float64
12  LSTAT       506 non-null    float64
```

```

13 MEDV      506 non-null    float64
dtypes: float64(12), int64(2)
memory usage: 55.5 KB

```

None

	CRIM	ZN	INDUS	CHAS	NOX	RM \
count	506.000000	506.000000	506.000000	506.000000	506.000000	506.000000
mean	3.613524	11.363636	11.136779	0.069170	0.554695	6.284634
std	8.601545	23.322453	6.860353	0.253994	0.115878	0.702617
min	0.006320	0.000000	0.460000	0.000000	0.385000	3.561000
25%	0.082045	0.000000	5.190000	0.000000	0.449000	5.885500
50%	0.256510	0.000000	9.690000	0.000000	0.538000	6.208500
75%	3.677083	12.500000	18.100000	0.000000	0.624000	6.623500
max	88.976200	100.000000	27.740000	1.000000	0.871000	8.780000

	AGE	DIS	RAD	TAX	PTRATIO	B \
count	506.000000	506.000000	506.000000	506.000000	506.000000	506.000000
mean	68.574901	3.795043	9.549407	408.237154	18.455534	356.674032
std	28.148861	2.105710	8.707259	168.537116	2.164946	91.294864
min	2.900000	1.129600	1.000000	187.000000	12.600000	0.320000
25%	45.025000	2.100175	4.000000	279.000000	17.400000	375.377500
50%	77.500000	3.207450	5.000000	330.000000	19.050000	391.440000
75%	94.075000	5.188425	24.000000	666.000000	20.200000	396.225000
max	100.000000	12.126500	24.000000	711.000000	22.000000	396.900000

	LSTAT	MEDV
count	506.000000	506.000000
mean	12.653063	22.532806
std	7.141062	9.197104
min	1.730000	5.000000
25%	6.950000	17.025000
50%	11.360000	21.200000
75%	16.955000	25.000000
max	37.970000	50.000000

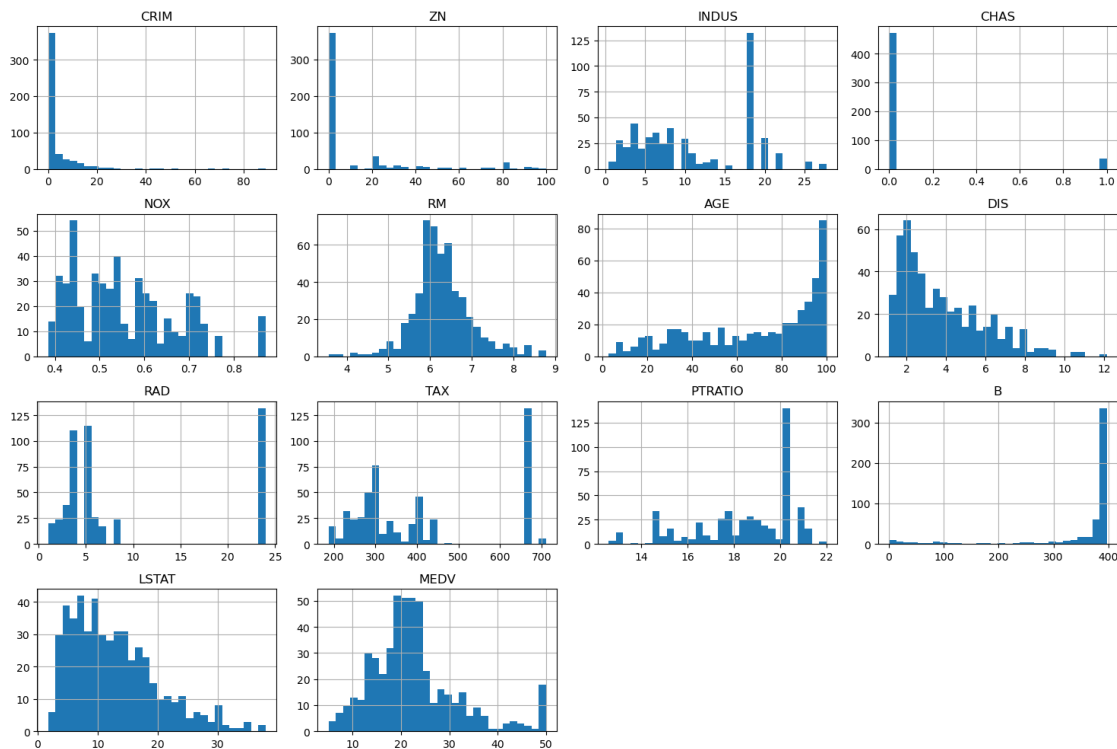
CRIM	0
ZN	0
INDUS	0
CHAS	0
NOX	0
RM	0
AGE	0
DIS	0
RAD	0
TAX	0
PTRATIO	0
B	0
LSTAT	0

```

MEDV      0
dtype: int64

CRIM      float64
ZN        float64
INDUS     float64
CHAS      int64
NOX       float64
RM        float64
AGE       float64
DIS       float64
RAD       int64
TAX       float64
PTRATIO   float64
B         float64
LSTAT     float64
MEDV      float64
dtype: object

```

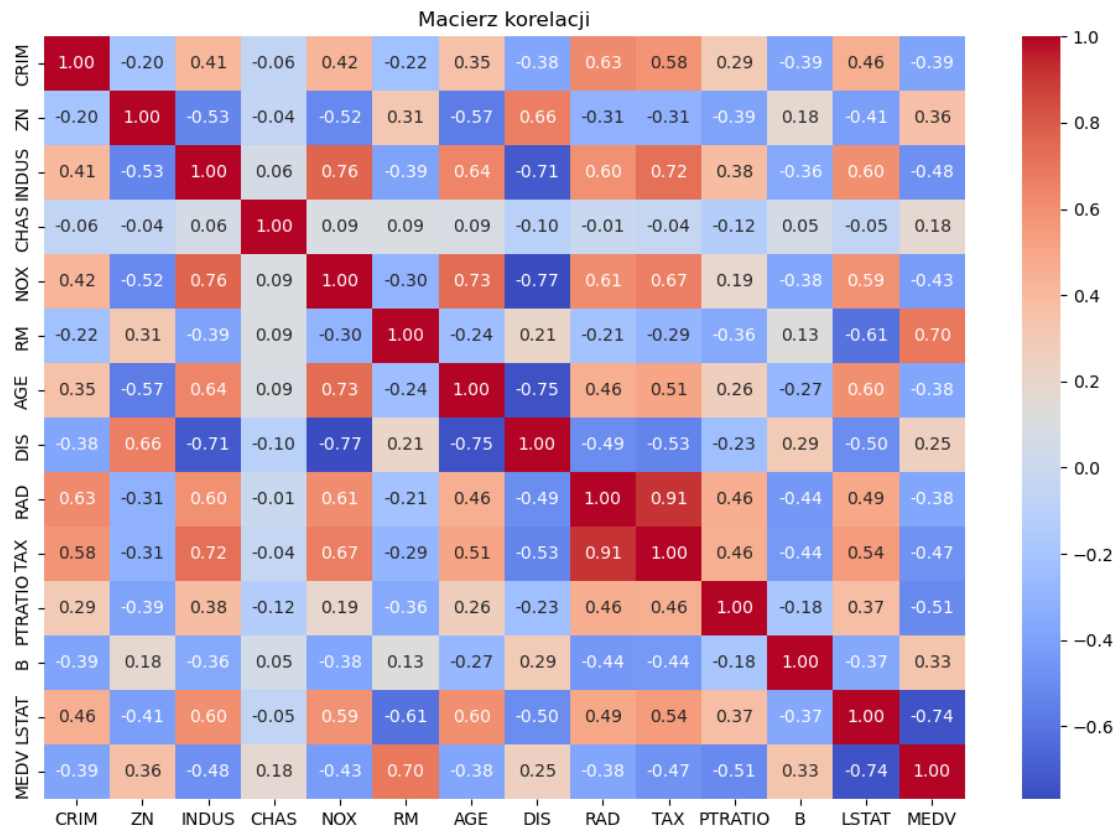


```

[47]: correlation = dataset.corr(numeric_only = True)
plt.figure(figsize = (12,8))
sns.heatmap(correlation, annot = True, cmap = "coolwarm", fmt=".2f")
plt.title("Macierz korelacji")

```

```
[47]: Text(0.5, 1.0, 'Macierz korelacji')
```


VIF (Variance Inflation Factor) mierzy jak bardzo wariancja współczynnika regresji danej zmiennej rośnie z powodu współliniowości z innymi zmiennymi w modelu. Interpretacja wyników: 1 Brak współliniowości 1–5 Akceptowalna współliniowość 5–10 Umiarkowana >10 Wysoka

```
[48]: from statsmodels.stats.outliers_influence import variance_inflation_factor
from statsmodels.tools.tools import add_constant

X = dataset.select_dtypes(include=[np.number]).dropna()
X = add_constant(X)

vif = pd.DataFrame()
vif["Variable"] = X.columns
vif["VIF"] = [variance_inflation_factor(X.values, i) for i in range(X.shape[1])]
display(vif.sort_values("VIF", ascending=False))
```

	Variable	VIF
0	const	645.977937
10	TAX	9.205542
9	RAD	7.808198
5	NOX	4.586920

8	DIS	4.396007
3	INDUS	3.992503
14	MEDV	3.855684
13	LSTAT	3.581585
7	AGE	3.100843
2	ZN	2.352186
6	RM	2.260374
11	PTRATIO	1.993016
1	CRIM	1.831537
12	B	1.381463
4	CHAS	1.095223

Widzimy, że wartość VIF jest wysoka dla zmiennych TAX oraz dla RAD. widoczna jest więc duża współliniowość. Sprawdzimy teraz korelacje tych zmiennych z MEDV i zdecydujemy którą z nich usuniemy z ramki danych. Wybierzemy tę zmienną, która ma mniejszą korelację z MEDV, bo będzie mniej istotna dla naszego modelu.

```
[49]: display(dataset[['TAX', 'RAD', 'MEDV']].corr())
```

	TAX	RAD	MEDV
TAX	1.000000	0.910228	-0.468536
RAD	0.910228	1.000000	-0.381626
MEDV	-0.468536	-0.381626	1.000000

Zmienna TAX ma silniejszą negatywną korelację z MEDV. Usuniemy więc zmienną RAD

```
[50]: dataset = dataset.drop(["RAD"],axis = 1)

X = dataset.select_dtypes(include=[np.number]).dropna()
X = add_constant(X)

vif = pd.DataFrame()
vif["Variable"] = X.columns
vif["VIF"] = [variance_inflation_factor(X.values, i) for i in range(X.shape[1])]
display(vif.sort_values("VIF", ascending=False))
```

	Variable	VIF
0	const	576.630612
5	NOX	4.441583
8	DIS	4.385150
13	MEDV	3.695840
3	INDUS	3.689281
12	LSTAT	3.531961
9	TAX	3.417498
7	AGE	3.083543
2	ZN	2.310513
6	RM	2.250604
10	PTRATIO	1.878937
1	CRIM	1.679218

```

11         B      1.367247
4         CHAS    1.088901

```

3 Podzielenie zbioru na treningowy i testowy

```

[51]: from sklearn.model_selection import train_test_split

X = dataset.drop("MEDV", axis = 1)
y = dataset["MEDV"]

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size = 0.2,
↳ random_state = 42)

```

Zbadaj różne modele takie jak regresja liniowa i XGBoost. Wykorzystaj bibliotekę sklearn, aby stworzyć modele i dopasować je do zbioru treningowego.

```

[52]: # Regresja liniowa

from sklearn.linear_model import LinearRegression

lr = LinearRegression()
lr.fit(X_train, y_train)

# XGBoost

import xgboost as xgb
xg_reg = xgb.XGBRegressor(objective = 'reg:squarederror', colsample_bytree = 0.
↳ 3, learning_rate = 0.1, max_depth = 5, alpha = 10, n_estimators = 10)
xg_reg.fit(X_train, y_train)

```

```

[52]: XGBRegressor(alpha=10, base_score=None, booster=None, callbacks=None,
        colsample_bylevel=None, colsample_bynode=None,
        colsample_bytree=0.3, device=None, early_stopping_rounds=None,
        enable_categorical=False, eval_metric=None, feature_types=None,
        feature_weights=None, gamma=None, grow_policy=None,
        importance_type=None, interaction_constraints=None,
        learning_rate=0.1, max_bin=None, max_cat_threshold=None,
        max_cat_to_onehot=None, max_delta_step=None, max_depth=5,
        max_leaves=None, min_child_weight=None, missing=nan,
        monotone_constraints=None, multi_strategy=None, n_estimators=10,
        n_jobs=None, ...)

```

5. Zastosuj GridSearchCV, aby dobrać optymalne hiperparametry dla modelu XGBoost. Możesz użyć

```

[53]: # GridSearchCV dla XGBoost
from sklearn.model_selection import GridSearchCV

```

```

params = {'learning_rate': [0.01, 0.05, 0.1, 0.15, 0.3], 'max_depth': [3, 5, 7, 9], 'n_estimators': [10, 50, 100, 200]}
xg_reg = xgb.XGBRegressor(objective="reg:squarederror", colsample_bytree=0.3, random_state=42)

grid = GridSearchCV(estimator=xg_reg, param_grid=params, cv=5, scoring="neg_mean_squared_error")
grid.fit(X_train, y_train)

print(f"Best score: {grid.best_score_} using params: {grid.best_params_}")

```

Best score: -14.110707423864838 using params: {'learning_rate': 0.1, 'max_depth': 3, 'n_estimators': 200}

Porównaj wyniki różnych modeli na zbiorze testowym, wykorzystując wybrane metryki ewaluacyjne.

```

[54]: # Ewaluacja modeli
from sklearn.metrics import mean_squared_error, mean_absolute_error, r2_score

# Regresja liniowa
y_pred_lr = lr.predict(X_test)
print(f"Linear Regression - MSE: {mean_squared_error(y_test, y_pred_lr)}")
print(f"Linear Regression - MAE: {mean_absolute_error(y_test, y_pred_lr)}")
print(f"Linear Regression - R2: {r2_score(y_test, y_pred_lr)}")

# XGBoost
xg_reg = xgb.XGBRegressor(objective="reg:squarederror", colsample_bytree=0.3, learning_rate=0.05, max_depth=3, n_estimators=200, random_state=42)
xg_reg.fit(X_train, y_train)
y_pred_xg = xg_reg.predict(X_test)
print(f"XGBoost - MSE: {mean_squared_error(y_test, y_pred_xg)}")
print(f"XGBoost - MAE: {mean_absolute_error(y_test, y_pred_xg)}")
print(f"XGBoost - R2: {r2_score(y_test, y_pred_xg)}")

```

Linear Regression - MSE: 26.47094561959051
 Linear Regression - MAE: 3.35590701033756
 Linear Regression - R2: 0.6390347738951433
 XGBoost - MSE: 11.211212737671428
 XGBoost - MAE: 2.0431670020608337
 XGBoost - R2: 0.847120764066387

Sprawdź czy spełnione są założenia dla regresji liniowej

Liniowość — zależność między zmienną niezależną a zależną jest liniowa.

Normalność reszt — reszty (błędy) mają rozkład normalny.

Homoscedastyczność — wariancja reszt jest stała (niezależna od wartości zmiennych niezależnych).

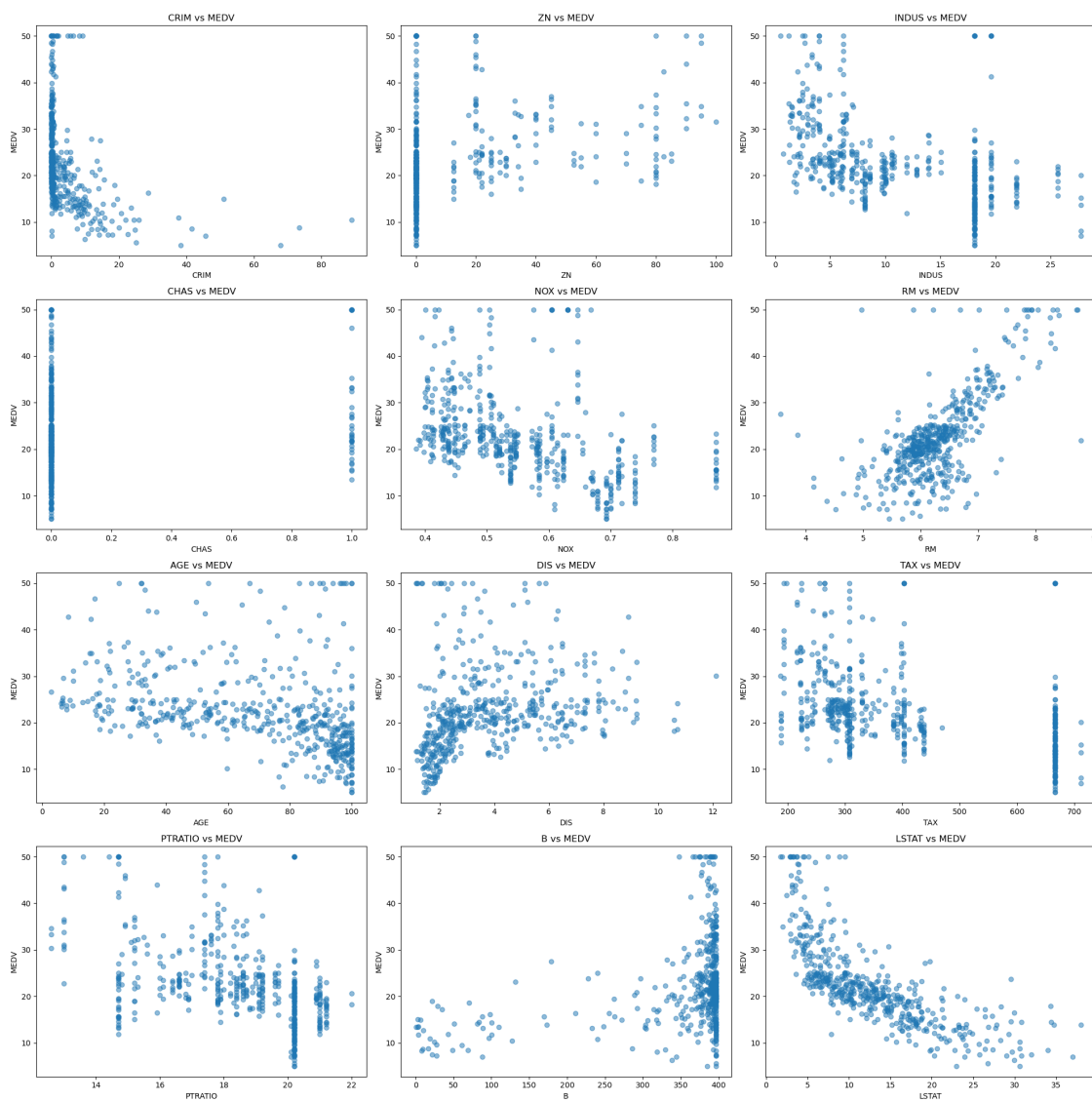
Brak współliniowości — zmienne niezależne nie są ze sobą silnie skorelowane.


```
[ ]: fig, axes = plt.subplots(nrows=4, ncols=3, figsize=(20, 20))

columns = X.columns

for i, column in enumerate(columns):
    ax = axes[i // 3, i % 3]
    ax.scatter(X[column], y, alpha=0.5)
    ax.set_xlabel(column)
    ax.set_ylabel('MEDV')
    ax.set_title(f'{column} vs MEDV')

plt.tight_layout()
plt.show()
```

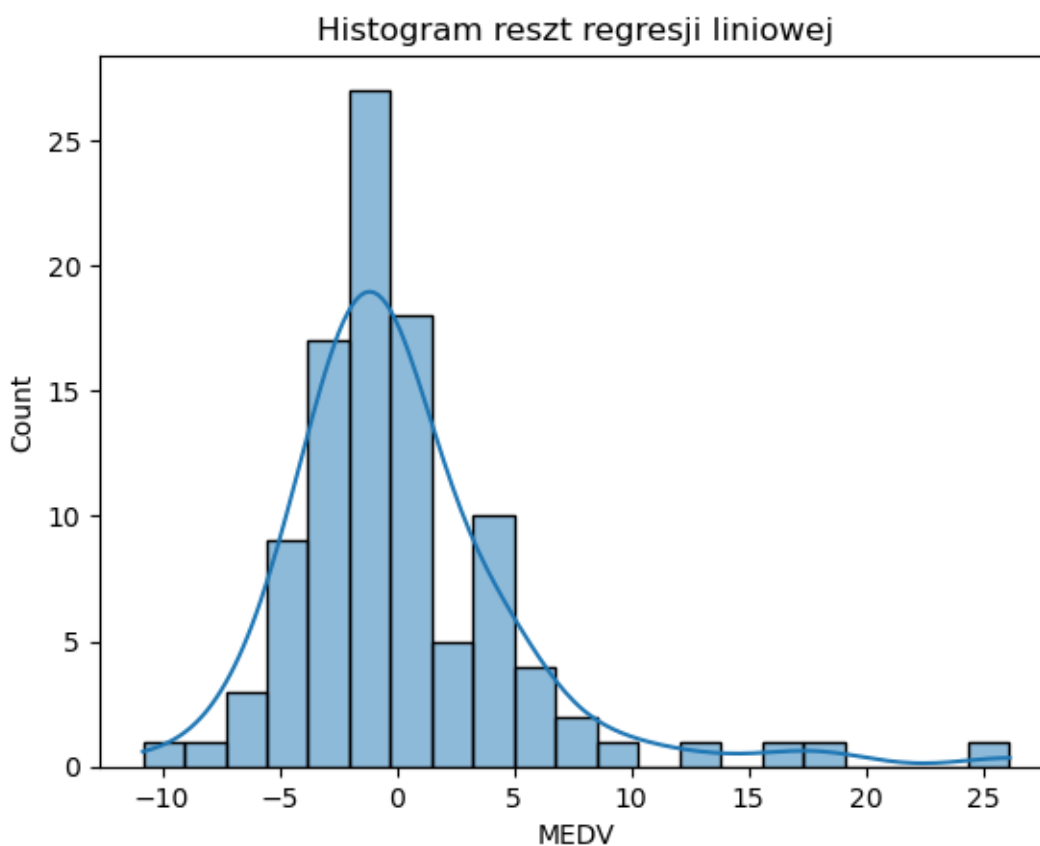


```
[ ]: from scipy.stats import shapiro

residuals = y_test - y_pred_lr

sns.histplot(residuals, kde=True)
plt.title("Histogram reszt regresji liniowej")
plt.show()

# Test Shapiro-Wilk
stat, p_value = shapiro(residuals)
print(f'Shapiro-Wilk test p-value: {p_value}')
```

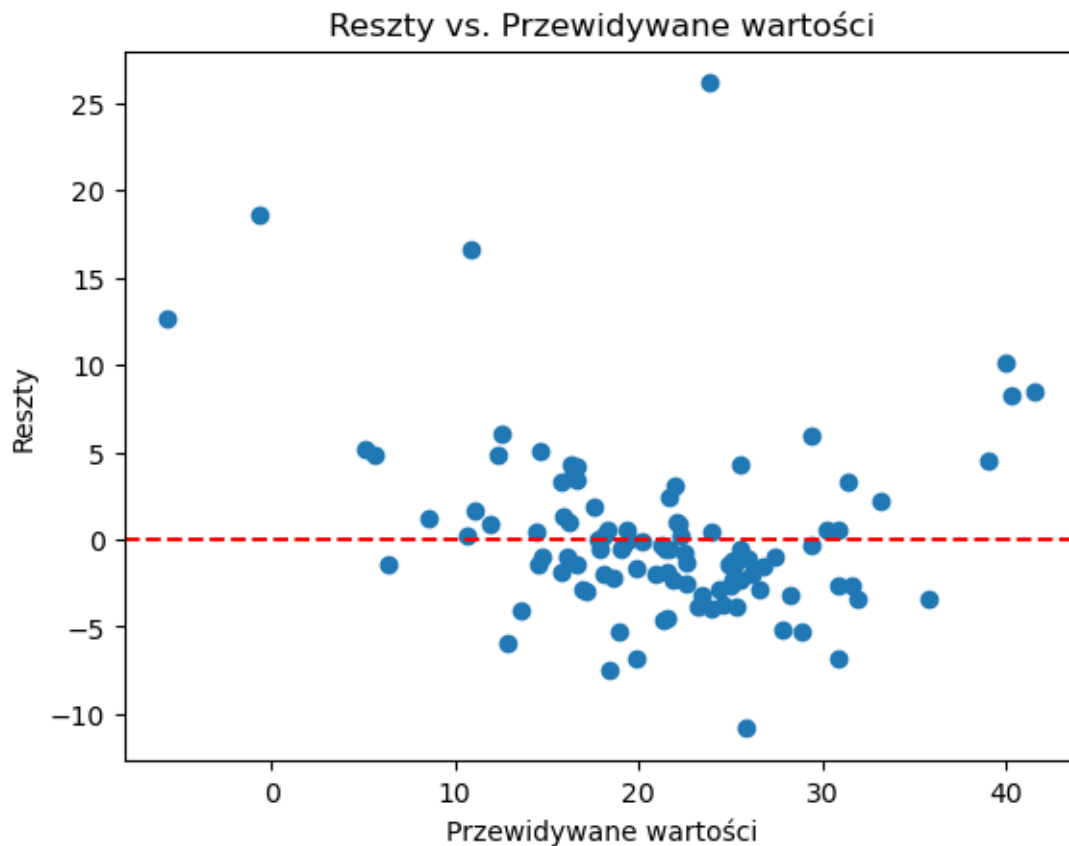

Shapiro-Wilk test p-value: 2.774530473429764e-09

Ponieważ p-value jest mniejsze niż 0.05, odrzucamy hipotezę zerową, która mówi, że reszty mają rozkład normalny. Reszty w naszym modelu regresji liniowej nie są rozkładane normalnie.

```
[57]: plt.scatter(y_pred_lr, residuals)
plt.axhline(y=0, color='r', linestyle='--')
plt.xlabel('Przewidywane wartości')
```

```
plt.ylabel('Reszty')
plt.title('Reszty vs. Przewidywane wartości')
plt.show()
```



```
[ ]: X_const = add_constant(X_train)

vif = pd.DataFrame()
vif["Variable"] = X_const.columns
vif["VIF"] = [variance_inflation_factor(X_const.values, i) for i in
               range(X_const.shape[1])]

print(vif.sort_values("VIF", ascending=False))
```

	Variable	VIF
0	const	526.611842
5	NOX	4.411973
8	DIS	4.166015
3	INDUS	3.658237
9	TAX	3.331299
7	AGE	2.977080

12	LSTAT	2.807207
2	ZN	2.413664
6	RM	1.884987
10	PTRATIO	1.776290
1	CRIM	1.593872
11	B	1.318462
4	CHAS	1.084671